

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PERTVARKOS IR VALDYMO
CENTRALIZAVIMO PRIEMONIŲ PLANO**

2022-08-10 Nr. NV-2286

Vilnius

Teikia: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: pristatyti pusmetinę informaciją apie valstybės valdomų įmonių (VVI) pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių plano vykdymą ir atnaujintą Plano projektą.

Esama situacija:

- 2021 m. lapkričio 10 d. Vyriausybės pasitarimo protokoliniu sprendimu buvo pritarta VVI pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planui ir pavesta Ekonomikos ir inovacijų ministerijai kas pusmetį Vyriausybės pasitarime pateikti informaciją apie Plane nurodytų VVI pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių vykdymą;
- vykdam Planą:
 - įsteigta VŠĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūra jai perduodant VI Statybos produkcijos sertifikavimo centro viešojo administravimo funkcijas, atsižvelgiant į Statybos įstatymo ir Teritorijų planavimo įstatymo nuostatas, ir ši valstybės įmonė pertvarkyta į uždarąją akcinę bendrovę;
 - UAB „Šilutės polderiai“, UAB „Panevėžio veislininkystė“ ir UAB „Šilutės veislininkystė“ valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos perduotos VI Turto bankui atlikti privatizavimo procedūras;
 - Seimo pavasario sesijoje priimtos Vyriausybės teiktos atitinkamų įstatymų pataisos, atveriančios kelią VI Valstybės žemės fondo, VI Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro ir VI Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ konsolidavimui į vieną juridinį asmenį - VI Žemės ūkio duomenų centrą, kuriam pereitų visos reorganizuojamų valstybės įmonių teisės ir pareigos.

Esmė:

- į Planą siūloma įtraukti naujas priemones:
 - Energetikos ministerijos siūlymu – dėl VI Ignalinos atominės elektrinės pertvarkymo į uždarąją akcinę bendrovę, priemonės įgyvendinimo terminas – 2024 m. gruodžio mėnuo;
 - Finansų ministerijos siūlymu – dėl nacionalinių plėtros įstaigų UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūros, UAB Valstybės investicijų valdymo agentūros, UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo ir UAB „Valstybės investicinis kapitalas“ konsolidavimo, priemonės įgyvendinimo terminas – 2022 m. rugsėjo mėnuo;
 - Aplinkos ministerijos siūlymu – dėl UAB Statybos produkcijos sertifikavimo centro valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų, kaip valstybės įnašo, perdavimo viešajai įstaigai Vilniaus Gedimino technikos universitetui (vietoje bendrovės valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų perdavimo privatizuoti), priemonės įgyvendinimo terminas – 2023 m. vasario mėnuo;

- Ekonomikos ir inovacijų ministerijos siūlymu, pritarus Aplinkos ministerijai, – dėl UAB „GVT LT“ reorganizavimo prijungimo būdu, ją prijungiant prie UAB „Toksika“, priemonės įgyvendinimo terminas – 2023 m. liepos mėnuo.
- iš Plano siūloma išbraukti priemonę dėl AB „Kiaulių veislininkystė“ valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo, atsižvelgiant į tai, kad AB „Kiaulių veislininkystė“ kreditorių susirinkimas pritarė dėl bendrovės paskelbimo bankrutuojančia, bankroto procesą vykdant ne teismo tvarka, ir yra paskirtas nemokumo administratorius;
- siūloma, anot rengėjų, dėl įvairių objektyvių priežasčių (pertvarkymo procese iškilusių aplinkybių) pakeisti (prailginti) šių priemonių įgyvendinimo terminus:
 - UAB „Būsto paskolų draudimas“ savanoriško likvidavimo terminą siūloma perkelti į 2024 m. gruodžio mėnesį (buvo 2022 m. gruodžio mėnuo);
 - VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“ pertvarkymo į viešąją įstaigą terminą siūloma perkelti į 2023 m. gruodžio mėnesį (buvo 2021 m. gruodžio mėnuo);
 - UAB „Lietuvos kinas“ likvidavimo terminą siūloma perkelti į 2023 m. liepos mėnesį (buvo 2021 m. liepos mėnuo);
 - VĮ Registrų centro pertvarkymo į akcinę bendrovę pirmos priemonės (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto ir kitų įmonės pertvarkymui būtinų įstatymų pakeitimo projektų parengimas ir pateikimas Seimui) terminą siūloma perkelti į 2022 m. gruodžio mėnesį (buvo 2022 m. birželio mėnuo), nekeičiant bendro pertvarkymo galutinio termino, kuris nustatytas 2023 m. gruodžio mėnesį;
 - VĮ „Mūsų amatai“ likvidavimo pirmos priemonės (teisės aktų, susijusių su VĮ „Mūsų amatai“ likvidavimu, parengimas ir pateikimas Vyriausybei) terminą siūloma perkelti į 2022 m. rugsėjo mėnesį (buvo 2022 m. kovo mėnuo), nekeičiant bendro pertvarkymo galutinio termino, kuris nustatytas 2023 m. sausio mėnesį;
 - VĮ „Regitra“ pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinį asmenį pirmos ir antros priemonių terminą siūloma perkelti į 2022 m. gruodžio mėnesį (buvo 2021 m. gruodžio mėnuo), nekeičiant bendro pertvarkymo galutinio termino, kuris nustatytas 2023 m. birželio mėnesį);
 - 7) VĮ Valstybės žemės fondo, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro ir VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ reorganizavimas jungimo būdu antros priemonės (teisės aktų, susijusių su valstybės įmonių reorganizavimu, projektų parengimas ir pateikimas Vyriausybei) terminą siūloma perkelti į 2022 m. rugsėjo mėnesį (buvo 2022 m. birželio mėnuo), nekeičiant bendro reorganizavimo galutinio termino, kuris nustatytas 2022 m. gruodžio mėnesį.

Derinimas: atnaujinto Plano projektas parengtas, atsižvelgiant į ministerijų pasiūlymus.

Dalykinio vertimo išvada:

- pažymėtina, kad informacija apie VVĮ pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių plano vykdymą pateikta nesilaikant nustatyto termino (turėjo būti pateikta iki 2022 m. liepos 1 d.);
- atkreiptinas dėmesys, kad pagal Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. pasitarimo protokolinių sprendimų:
 - Ekonomikos ir inovacijų ministerija iki 2022 m. balandžio 29 d. nepateikė Vyriausybei Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo ir kitų įstatymų projektų, kuriais nuo 2024 m.

gruodžio 1 d. būtų panaikintas įmonių, turinčių valstybės įmonės teisinę formą, teisinis reguliavimas,

- Vidaus reikalų ministerija buvo įpareigota iki 2022 m. birželio 30 d. pateikti Vyriausybei siūlymus dėl Viešojo administravimo įstatymo (prireikus – ir kitų įstatymų) pakeitimų, kuriuose būtų numatytas viešojo administravimo subjektų sąrašo papildymas, suteikiant viešojo administravimo įgaliojimus valstybės valdomoms bendrovėms, numatant sąlygas, kad tokie įgaliojimai joms turi būti pavesti įstatymuose ir kai objektyviai pagrindžiama, kad nėra valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai gali būti suteikti, ir kai tokie įgaliojimai yra tiesiogiai susiję su tos valstybės valdomos bendrovės tikslais. Nesant sprendimų šiuo klausimu nusikelia Plane numatytų atitinkamų valstybės įmonių (pvz., VI Registrų centro, VI Regitra ir kt.) pertvarkymo į valstybės valdomas bendroves, siekiant suteikti joms viešojo administravimo įgaliojimus, įgyvendinimo terminai;
- Susisiekimo ministerija turėjo iki 2022 m. kovo 1 d. pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai sprendimus dėl AB „Viamatika“ ir AB „Detonas“ akcijų valstybei valdyti tikslingumo ir tolesnės bendrovių veiklos perspektyvų. Tačiau pateiktoje medžiagoje nėra jokių siūlymų dėl tolimesnių veiksmų šiuo klausimu.
- Žemės ūkio ministerija turėjo iki 2022 m. kovo 1 d. pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai sprendimus dėl UAB „Lietuvos žirgynas“, UAB „Genetiniai ištekliai“ ir AB „Lietuvos veislininkystė“ tolesnės veiklos perspektyvų ir galimų pertvarkų, atsižvelgiant į atlikto įmonių audito ir išorės ekspertų atliktos studijos dėl genetinių išteklių užtikrinimo ir saugojimo galimybių šalyje rezultatus. Tačiau pateiktoje medžiagoje nėra jokių siūlymų dėl tolimesnių veiksmų šiuo klausimu.

Siūlytina klausimą aptarti tarpinstituciniame pasitarime, prieš teikiant Vyriausybės pasitarimui.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. +37052098789; +37065842722, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt